

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/111/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214641
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214641.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/232/2012-103 zo dňa 27. novembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi zaplataenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľovi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. EX 571/2006.

Prvostupňový súd vychádzal zo zistenia, že na exekučnom súde uvedená vec prebiehala pod sp. zn. 17Er/3214/2006. Súdny exekútor Mgr. Marián Král podal dňa 13.10.2006 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to na základe exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Podaním doručeným exekučnému súdu dňa 20.09.2010 podal navrhovateľ ako oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd listom zo dňa 16.12.2010 požiadal súdneho exekútora o vyjadrenie sa k tomuto návrhu. Podaním doručeným súdu dňa 12.01.2011 pôvodný exekútor Mgr. Marián Král si uplatnil trovy exekúcie a vyjadril sa aj k návrhu na zmenu súdneho exekútora, v ktorom vyjadril svoj nesúhlas a výhrady k navrhovanému novému exekútorovi, voči ktorému vyjadril pochybnosti o jeho nezaujatosti s tým, že by mal byť v súlade s ust. § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z exekučného konania vylúčený. Exekučný súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľa o poskytnutie súčinnosti a to zaslanie zmluvy o úvere v súvislosti s exekučným titulom, ktorým bol právoplatný rozhodcovský rozsudok. Ten mu podaním zo dňa 16.05.2011 zasial požadovanú zmluvu o úvere. Exekučný súd rozhodol dňa 05.04.2012 tak, že návrh oprávneného, teda navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil. Proti priedňahom v exekučnom konaní podal navrhovateľ sťažnosť na priedňahy v konaní u predsedu okresného súdu, ktorý ju označil za dôvodnú s tým, že tieto priedňahy boli spôsobené objektívnymi okolnosťami.

Vychádzajúc z týchto zistení okresný súd ustálil, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora bolo síce rozhodované oneskorene, avšak bolo to dané viacerými objektívnymi okolnosťami. V deň doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora bolo exekučnému súdu doručené enormné množstvo návrhov na zmenu súdneho exekútora navrhovateľom ako oprávneným aj v iných veciach. Navyiac, v exekučnej veci išlo o právne zložitú vec, nakoľko bolo potrebné skúmať zmluvu o úvere a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Ďalej potrebu vykonať pred rozhodnutím o zmene súdneho exekútora aj ďalšie úkony ako výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, posúdenie podmienok priepustnosti exekúcie nemožno považovať nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia za zbytočné prieťahy a kvalifikovať to ako nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Následne sa okresný súd zaoberal posúdením dôvodnosti výšky uplatneného nároku na náhradu škody. Konštatoval, že s navrhovateľom urobeného vyčíslenia nebolo zrejmé, či ide o skutočnú škodu alebo ušlý zisk, preto neunesol bremeno tvrdenia. Zo svojej rozhodovacej činnosti mal prvostupňový súd vedomosť o tom, že si navrhovateľ aj v iných skutkovo a právne obdobných veciach uplatňoval náhradu škody ako paušalizáciu reálnych vecných nákladov s tým, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami. Poukázal nato, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá sa zaoberá vo veľkom rozsahu spotrebiteľskými úvermi, ktoré spravuje a vymáha a na túto činnosť nepochybne potrebuje informačný systém. Ten musel využívať nielen počas obdobia od podania návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia exekučného súdu o tomto návrhu, ale aj pred a po tomto období. Náklady na správu pohľadávky by tak vynaložil aj v prípade, ak by exekučný súd o jeho návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. V tomto smere navrhovateľ netvrdil o aké pracovné úkony, pri ktorých malo dôjsť k vzniku škody ide, aké náklady na udržiavanie a správu informačného systému mu vznikli, k akej komunikácii s pôvodným súdnym exekútorom došlo počas obdobia do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora. Navrhovateľ tak neunesol nielen dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia ním uplatňovanej škody.

Za nedôvodný považoval okresný súd aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukazujúc na ust. § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. dospel k záveru, že navrhovateľ dostatočne nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a je dôvodné, aby sa domáhal nahradenia nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery, právo a rovnosť spoločnosti u riadiacich členov navrhovateľa považoval pre posúdenie vzniku nemajetkovej ujmy u právnickej osoby za bezpredmetné, pretože ujmy nevznikla priamo fyzickým osobám, ktoré sa na jej činnosti nejakým spôsobom zúčastňujú.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko odporca si tieto neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Namietal, že okresný súd nepostupoval správne, pokiaľ vec prejednal v jeho neprítomnosti, ako aj prítomnosti jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Svoju neúčast' na pojednávaní riadne a včas ospravedlnil a uviedol dôležité dôvody a predložil listiny spájané s označenými dôvodmi. V žalobnom návrhu urobil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne aj v očiach verejnosti tohto sudcu nemožno považovať za nestranného.

Namietal, že konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd vydaním meritorneho rozhodnutia predbehol účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, čím došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a meritorne rozhodnutie je predčasné. Tým, že súd rozhodoval bez jeho prítomnosti došlo k porušeniu práva na kontradiktórne konanie, nebol z tohto dôvodu riadne oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a rovnako nemohol navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. K porušeniu zásady kontradiktórnosti došlo aj tým, že vo veci sa neuskutočnilo ústne pojednávanie a okresný súd neprihliadal nato, že boli splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p., keďže odporca sa k žalobnému návrhu v stanovenej lehote nevyjadril.

Nepovažoval za správne závery okresného súdu týkajúce sa nedôvodnosti uplatňovanej skutočnej škody ako nemajetkovej ujmy. Uviedol, že okresný súd sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu, úplne však ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržania a správy informačného systému a výdajov na administratívne spracovanie urgencií, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií, z poštovných a telekomunikačných výdajov. V tejto súvislosti preto považoval prvostupňové rozhodnutie za nepreskúmateľné.

Nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník - povinný. Pravým právnym titulom danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Súd zistil, že nebolo o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodnuté v zákone stanovenom čase. Túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nevysvetlil objektívne udržateľným a ospravedlňujúcim dôvodom. Jeho rozhodnutie je vnútorne rozporné, pretože napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil aj svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Všetky problémy, ktoré boli vyvolané nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastaviť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušenie práva. Jasne a zrozumiteľne opísal aké problémy nastali a vyplatenie spravodlivej satisfakcie oprel aj o podstatnú judikatúru Ústavného súdu spojenú s porušovaním v žalobe označovaných práv.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolacie námietky sa týkajú jednak nesprávnosti procesného postupu prvostupňového súdu, ktorým malo byť zasiahnuté do procesných práv navrhovateľa ako účastníka konania a jednak hmotnoprávných dôvodov, na základe ktorých okresný súd žalobný návrh zamietol.

Námietky o nesprávnosti procesného postupu prvostupňového súdu nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Táto zásada však predvída procesnú aktivitu účastníka konania. Ťažiskom realizácie ich procesných práv je pojednávanie. V súdnej veci prvostupňový súd určil termín pojednávania na deň 27.11.2013, predvolanie na ktorý bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 28.10.2013. Navrhovateľ svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní sa o bezprostredné naplnenie svojich procesných práv sám obral. V prípade jeho účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený aj o predbežnom právnom posúdení veci (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom jeho ďalšie tvrdenia a námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné. Najmä pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že vo veci bolo rozhodované bez nariadenia pojednávania. Okrem toho, neboli splnené ani podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko odporca sa k žalobnému návrhu vyjadril a vyjadrenie bolo doručované právnomu zástupcovi navrhovateľa dňa 28.10.2013.

Krajský súd ďalej poukazuje nato, že okresný súd návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania nevyhovel, túto skutočnosť mu však postupom podľa ust. § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. aj bezodkladne oznámil. Správne vyhodnotil navrhovateľom uplatnený dôvod na odročenie pojednávania ako neopodstatnený. V samotnom žalobnom návrhu, ako aj návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania a v neposlednom rade aj v predmetnom odvolaní voči meritórnemu rozhodnutiu navrhovateľ poukazoval na zaujatosť zákonnej sudkyne z dôvodu, že predmetom konania je nárok na náhradu škody spôsobenou nesprávnym úradným postupom súdu, na ktorom táto sudkyňa vykonáva funkciu sudcu. Podľa názoru krajského súdu uvedené skutočnosti nie sú dôvodmi pre spochybnenie zaujatosti zákonnej sudkyne. Tento záver odvolací súd uviedol aj v uznesení č. k. 7Co/49/2013-59 zo dňa 30.05.2013, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o odmietnutí žalobného návrhu navrhovateľa vydaného v prejednávanej veci. Uvedené závery o nevytlúčení zákonnej sudkyne rešpektujú aj aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Rovnako nezodpovedá stavu veci ani tvrdenie navrhovateľa o predčasnosti vydania napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že nenadobudlo právoplatnosť uznesenie o prerušení konania. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd nerozhodoval o prerušení konania do času rozhodovania vo veci samej a takýto návrh nebol ani zo strany navrhovateľa vznesený.

Odvolačný súd nepovažoval za pravdivé tvrdenia navrhovateľa, že prvostupňový súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá súvisela so správou pohľadávky počas nečinnosti exekučného súdu a že ignoroval všetky ostatné tvrdenia týkajúce sa uplatnenej škody, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Prvostupňový súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, poukázal na jednotlivé zložky, z ktorých sa navrhovateľom uplatňovaná škoda skladala. Položkami, ktoré ju tvorili, sa dostatočným spôsobom zaoberal a konštatoval, že náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca ako aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému musel navrhovateľ vynaložiť aj vtedy, ak by exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. V tejto súvislosti mal zato, že navrhovateľ netvrdil o aké pracovné úkony ide, ani aké konkrétne náklady týkajúce sa udržiavania správy informačného systému boli vynaložené. Po zosumarizovaní týchto skutočností dospel k záveru, že samotný vznik škody navrhovateľ nepreukázal. Z týchto skutočností je dostatočným spôsobom zrejme, že okresný súd nepovažoval navrhovateľom tvrdenú škodu za preukázanú. Ak navrhovateľ chcel v konaní pred prvostupňovým súdom predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, v realizácii tohto procesného práva mu nič nebránilo.

Rovnako nie je namieste odvolacia námietka, že prvostupňový súd nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a prečo mu nepriznal nárok na náhradu nemajetkovej škody. Naopak prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora síce nedošlo v zákonnej lehote, avšak z dôvodov, ktoré boli akceptovateľné a vylučovali toto omeškanie hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Tieto dôvody odvolateľ nespochybňoval a žiadnu konkrétnu vecnú argumentáciu k nim v podanom odvolaní neuvádzal. Nebolo preto vecou krajského súdu zaoberať sa správnosťou týchto záverov prvostupňového rozhodnutia.

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval nato, že okresný súd „nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody“ pre nečinnosť a nesprávny úradný postup exekučného súdu, toto jeho konštatovanie nie je odrazom argumentov obsahujúcich napadnuté uznesenie. Odvolačný súd sa už s dôvodmi, pre ktoré nepovažoval prvostupňový súd omeškanie za nesprávny úradný postup zaoberal, správnosť týchto záverov v konkrétnych súvislostiach odvolateľ nenapadol.

Odvolačný súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.